

4. BŘEZEN 1919

UTVÁŘENÍ SUDETONĚMECKÉ IDENTITY

Karl Braun

Události 4. března 1919 – generální stávka Němců v českých zemích, svolaná sociální demokracií, a její krvavý závěr (téměř 60 mrtvých) – zůstaly ve výzkumu téměř bez povšimnutí. Předkládaná esej se pokouší podat první přehled jak historických dobových okolností (reakce Němců na založení ČSR, obsazení německých oblastí, zavedení československé měny), tak i vylíčit události 4. března 1919 v jednotlivých městech (Cheb, Karlovy Vary, Kadaň, Šternberk) a jejich odlišný význam pro Čechy a Němce. Obzvláště pro Němce měl 4. březen historické důsledky se zřetelem k vývoji jejich mentality: na jedné straně zprostředkovává toto datum Němcům v českých zemích, kteří se před rokem 1918 cítili být Němci předlitavské části habsburské monarchie, otřesným způsobem vědomí, že nyní patří k menšině ve státě, dominovaném Čechy; na druhé straně pomohly události tohoto dne dát tomuto novému pocitu sounáležitosti i novou ideovou náplň. Teprve z mýtu 4. března 1919 se vykristalizovala identita Němců v českých zemích coby sudetští Němci a třebaže bezděčně, působí tento „mytologém“ na sudetoněmecké národnostní povědomí dodnes.